

състояние да издържи конкуренцията на превъоръжаващото се на нова техническа основа (тракторъ, комбайнъ, химия) едро капиталистическо стопанство. Тази криза не е само криза отъ конюнктурно естество, тя е нераздълна частъ на общата следвоенна криза на капитализма.

За дълбочината на съвременната криза оказва грамадно влияние и предшестващата я капиталистическа рационализация. Бѣсно проведената отъ капиталистѣ, при пълната подкрепа на социално-демократията и реформисткитѣ профсъюзи, капиталистическа рационализация, целяща намалението на самостоятелността като условие за конкурентоспособността на свѣтовнитѣ пазари и причиняваща въ миналото най-голямѣ страдания на работническата класа, доведе въ условията на общата криза на капитализма до особено остъръ разривъ между производството и консумацията. Отъ една страна, тя причини разширение на производствения апаратъ, ускореното нарастване на свѣрхпроизводството, отъ друга — отекчавайки положението на работническата класа, способствува, по такъвъ начинъ, за спадането на покупателната способностъ на широкитѣ трудящи се маси и съ това още по-голямъ стѣсняване на вътрешния пазаръ. Ако се вземе предъ видъ, първо, факта, че въпрѣки бѣсната борба за външни пазари, опредѣляща съвременната свѣтовна политика на капиталистическитѣ страни, вътрешниятъ пазаръ играе твърде важна роля въ стокооборота на капиталистическитѣ държави (въ САСЩ — 90%, въ Англия — 75%), второ, че капиталистическата рационализация се провеждаше въ всички по-главни капиталистически страни, стѣснявайки на всѣкъде поглъщаемостта, както на вътрешнитѣ, така и на външитѣ пазари, то ще стане напълно ясно, каква сѣдбоносна роля е изиграла капиталистическата рационализация за изостряне на противоречията между производствения апаратъ и пазаритѣ за пласиране на стоки, ускорявайки назрѣването на днешната криза и изостряйки нейнитѣ послѣдствия.

Като непосредствени резултати на свѣтовната криза ние имаме:

1. Непрестанно спадане на производството въ всички капиталистически страни;
2. Консумацията на произведенитѣ стоки пада съ още по-бързъ темпъ;
3. Спадането на ценитѣ на едро продължава неспирно;
4. Оборотътъ на външната търговия въ главнитѣ капиталистически страни, сѣщо, стремително спада;
5. Спадане курса на акциитѣ.
6. Числото на фалиментитѣ се постепенно увеличава.

Фалиментътъ на Иваръ Кръогеръ — кракъ на кибрита и международенъ бандитъ, и неговото самоубийство дойдоха да подчертаятъ още по-драстично дълбокото разстройство на капиталистическия свѣтъ. Напоследъкъ сме свидетели на масови банкрути на банки и акционерни д-ства въ Съединенитѣ Щати, Франция и др.

Дефицититѣ въ държавнитѣ бюджети все повече се увеличаватъ.